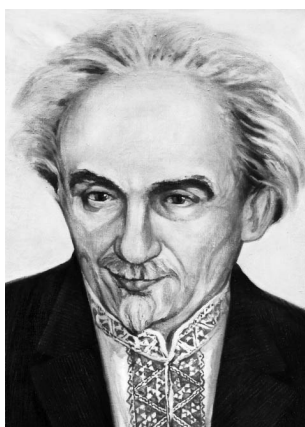

С. Д. Максименко, Г. О. Балл

Костюк Григорій Силович

КОСТЮК Григорій Силович (23. 11(05. 12). 1899, с. Могильне, нині Гайворон. р-ну Кіровогр. обл. – 25. 01. 1982, Київ) – психолог. Батько [Платона](#) та [Олександра](#), дід [Олени Костюків](#). Канд. пед. (1929), д-р психол. (1975) н., професор (1935), академік (1967) та чл. Президії (1967–76) АПН СРСР. Заслужений діяч науки УРСР (1970). Державні нагороди СРСР. Закін. Колегію П. Ґалаґана (1919) та ІНО (1923) у Києві. Учителював. Наприкінці 1920-х рр. очолював експерим. школу Нар. комісаріату освіти УСРР. 1930–52 працював деканом педолого-пед. ф-ту, завідувач кафедри психології Київ. пед. інституту; водночас 1930–45 – завідувач відділу психології Укр. НДІ педагогіки (Київ). Під час 2-ї світової війни – завідувач кафедри педагогіки і психології Сталінгр. пед. інституту (нині Волгоград, РФ) та Об'єднаного укр. університету (Казахстан). 1945 у Києві заснував і до 1972 очолював НДІ психології (нині Інститут психології ім. К. НАПНУ), від 1972 – зав. лаб. психології особистості при ньому; водночас 1972–82 – зав. Київ. лаб. розвитку мислення школярів НДІ заг. і пед. психології АПН СРСР. Голова Укр. відділ. Товариства психологів СРСР. Основоположник психол. дослідж. та психол. освіти в Україні. Наукові дослідження: об'єктив. характер і специфіка психол. закономірностей; самостійність психології як науки та її зв'язок з ін. науками (фізіологією, педагогікою, кібернетикою тощо); біол. еволюція, істор. розвиток і онтогенез психіки; принцип розвитку у психології, рушійні сили й закономірності псих. та особистіс. розвитку; сутність і розвиток здібностей, їхня залежність від пед. впливів; психол. чинники ефективності пед. впливів; психол. структура діяльності, зокрема учасників навч. процесу, особистісне регулювання діяльності; закономірності процесів мислення та сприймання; формування поняття числа у дітей; психол. засади індивід.

підходу до учнів, трудового й вироб. навч. та профес. самовизначення; історія психології. Співавтор і відп. ред. посібників «Психологія» (1939; 1941) та «Вікова психологія» (1976), підручника «Психологія» (1955; 1961; 1968; усі – Київ).

Основні праці

Психологія у середній школі. К., 1948; Вопросы психологии мышления // Психол. наука в СССР: Сб. Москва, 1959. Т. 1; Здібності та їх розвиток у дітей. К., 1963; Принцип развития в психологии // Методол. и теор. проблемы психологии. Москва, 1969; Избранные психологические труды. Москва, 1988; Навчально-виховний процес і психічний розвиток особистості. К., 1989.

Рекомендована література

1. Балл Г. Григорій Костюк – видатний психолог України // Освіта і упр. 1999. № 3;
2. Розвиток ідей Г. С. Костюка в сучасних психологічних дослідженнях. К., 2000;
3. Долинська Л. Джерела мудрості вчителя // Пам'ять століть. 2005. № 2;
4. Теорія особистості у наукових творах Г. С. Костюка // Рибалка В. Теорії особистості у вітчизн. психології та педагогіці: Навч. посіб. О., 2009.

Бібліографічний опис:

Костюк Григорій Силович / С. Д. Максименко, Г. О. Балл // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2014. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-6133>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).